www.pe.auth.gr

Φυσική δραστηριότητα & ποιότητα ζωής-
Ηλεκτρονικό περιοδικό
τεύχος 2 (2001), 21 - 27

Φυσική δραστηριότητα & ποιότητα ζωής
Ηλεκτρονικό περιοδικό

Physical activity & quality of life
Electronic journal

Applied research

Ημερομηνία δημοσίευσης: 12/7/2001

Διερεύνηση της Αποδοχής του Παιχνιδιού της Πετοσφαίρισης Μετά την Εφαρμογή των Νέων Κανονισμών

Παναγιώτης Κουντούρης, Γιάννης Λάϊος, Αλκινόη Κατσικαδέλλη & Γιάννης Αγγελονίδης
ΤΕΦΑΑ Πανεπιστημίου Αθηνών

Περίληψη

Σκοπός της μελέτης ήταν η διερεύνηση της ανταπόκρισης και αποδοχής των νέων κανονισμών της Πετοσφαίρισης. Το δείγμα αποτέλεσαν 518 άτομα και των δύο φύλων που εμπλέκονται με την οποιαδήποτε ιδιότητα με το άθλημα της Πετοσφαίρισης, αθλητές, προπονητές, διαιτητές, παράγοντες, θεατές και δημοσιογράφοι. Όλοι οι ερωτηθέντες απάντησαν σε ερωτήσεις, που διερευνούσαν την ανταπόκριση τους στους νέους κανονισμούς του αθλήματος. Με βάση την παραγοντική ανάλυση το σύνολο του ερωτήσεων χωρίστηκε σε τέσσερις παράγοντες που αφορούσαν στη θεαματικότητα, ανταγωνιστικότητα, φυσιογνωμία και τρόπο καταμέτρησης των πόντων. Το σύνολο του ερωτηματολογίου και ιδιαίτερα οι ερωτήσεις που συγκρότησαν τον παράγοντα της θεαματικότητας έδειξαν υψηλή εσωτερική συνέπεια. Τα αποτελέσματα έδειξαν, ότι οι νέοι κανονισμοί και οι αλλαγές που αυτοί επέφεραν, έτυχαν ευρείας αποδοχής και επιδοκιμασίας. Συγκεκριμένα μετά την εφαρμογή τους το παιχνίδι της Πετοσφαίρισης, έγινε περισσότερο κατανοητό και τηλεοπτικό, διατηρεί ζωηρό το ενδιαφέρον από τη γρήγορη εναλλαγή των πόντων του σετ και τη δυνατότητα εκπλήξεων ως προς το τελικό αποτέλεσμα και άλλαξε φυσιογνωμικά σε σχέση με το προηγούμενο παιχνίδι και έγινε περισσότερο ελκυστικό και συναρπαστικό. Αντίθετα, παρά την τροποποίηση των κανονισμών το άθλημα της Πετοσφαίρισης, δεν μπορεί ακόμη να ανταγωνιστεί πιο δημοφιλή ομαδικά αθλήματα και δεν μπορεί να διατηρήσει το ενδιαφέρον όταν η διαφορά των πόντων μεταξύ των ομάδων είναι μεγάλη.

Λέξεις κλειδιά: *Πετοσφαίριση, κανονισμοί.*

Investigation of the Acceptance of the Game of Volleyball After the Implementation of the New Regulations

Abstract

The present article studies the response of a representative sample of 518 persons of both sexes to the implementation of the new rules in the game of volleyball. The sample comprised athletes, coaches, referees, managers, spectators and reporters. Each individual completed questionnaire, which studied their response to the changes effected by the implementation of the new rules. Based on factorial analysis the questions were divided into four groups, which covered the responses to the changes that occurred in the attractiveness, interest, competitiveness, physiognomy and the rules of the game. The questionnaire and especially the questions, which comprised the attractiveness factor, displayed a high internal consistency coefficient. The analysis of the results confirmed that the new rules and the changes effected by them were broadly accepted and approved. Specifically, after the implementation of the new regulations, the game of volleyball became more comprehensible and television viewing, more interesting because of the quick alternation of the score and the possibility of surprises, and it changed in physiognomy, and became more appealing and exciting. On the contrary, notwithstanding the changes of the rules, the game of volleyball still cannot compete other popular team sports and it cannot maintain its interest when the difference in the score is big.

Keywords: *Volleyball, rules*

Διεύθυνση επικοινωνίας: Κουντούρης Παναγιώτης
Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού
Τομέας Αθλοπαιδιών Εθνικής Αντίστασης 41, Δάφνη, Αθήνα

Εισαγωγή

Η δεκαετία του 1990 ήταν καθοριστική για την εξέλιξη του αθλήματος της Πετοσφαίρισης σε ότι αφορά τις τροποποιήσεις των κανόνων που διέπουν τη διεξαγωγή των αγώνων. Οι παράγοντες που είχαν άμεση επίδραση στις αποφάσεις προσαρμογής των κανονισμών της Πετοσφαίρισης ήταν, από τη μια οι περιορισμοί που επιβάλλουν οι απαιτήσεις της τηλεοπτικής μετάδοσης των αγώνων της και από την άλλη μια σειρά από επιχειρήματα που σχετίζονται με τη θεαματικότητα του παιχνιδιού (Berjaud, 1995). Γι' αυτό άλλωστε το λόγο είχε ήδη εισαχθεί από το 1988 σύστημα συνεχούς καταμέτρησης των πόντων (rally point system) στο πέμπτο σετ (tie break) μέχρι τους 15 πόντους. Αργότερα, επίσης αποφασίστηκε ότι στο συγκεκριμένο σετ, όταν οι πόντοι των δύο ομάδων ήταν ισόπαλοι 16-16, η ομάδα που θα κέρδιζε τον 17ο αποφασιστικό πόντο θα ήταν και η τελική νικήτρια.

Με αφετηρία την παραπάνω τροποποίηση του κανονισμού στο πέμπτο σετ, πολλοί ήταν οι υποστηρικτές της επέκτασης του συστήματος συνεχούς καταμέτρησης των πόντων σε όλα τα σετ, τόσο πριν την εφαρμογή των νέων κανονισμών (Thinnes, 1992), όσο και μετά από αυτή (Van Aartrijk, 2000). Το 1998 η Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Πετοσφαίρισης (CEV), στο πλαίσιο του προγράμματος "FIVB 2001", ανάθεσε στην Ελληνική Ομοσπονδία Πετοσφαίρισης (ΕΟΠΕ) την εφαρμογή πιλοτικού πρωταθλήματος, βασισμένου σε μια σειρά από αυτούς τους νέους κανονισμούς.

Το βασικό στοιχείο αυτών των κανονισμών ήταν η εφαρμογή του συστήματος συνεχούς καταμέτρησης των πόντων (rally point system), σε όλα τα σετ του παιχνιδιού. Με βάση αυτή την τροποποίηση τα σετ του παιχνιδιού θα παιζόντουσαν μέχρι τους 25 πόντους, πλην του πέμπτου που θα παιζόταν μέχρι τους 15 πόντους. Σε περίπτωση ισοπαλίας, π.χ. 24-24 ή 14-14 για το πέμπτο σετ, νικήτρια του σετ θα ήταν η ομάδα που θα εξασφάλιζε διαφορά δύο πόντων από την άλλη. Η Διεθνής Ομοσπονδία Πετοσφαίρισης όμως αποφάσισε πως αυτοί οι κανονισμοί θα είχαν εφαρμογή για όλα τα κράτη-μέλη της από την 1/1/1999 (FIVB, 1999). Η Ελληνική Ομοσπονδία Πετοσφαίρισης εφάρμοσε αυτούς τους κανονισμούς με δύο τροποποιήσεις. Πρώτον έθεσε ως ανώτατο όριο λήξης των σετ, πλην του πέμπτου, τον 31^{ο} πόντο. Δεύτερον η ομάδα που πραγματοποιούσε σέρβις, θα μπορούσε να πετύχει διπλό πόντο, αν το σέρβις ήταν άσσος, δηλαδή το σέρβις που δίνει άμεσο πόντο, και γενικότερα αν οι παίκτες της ομάδας που έκανε την υποδοχή δεν κατάφερναν να έλθουν σε επαφή με τη μπάλα περισσότερο από μια φορά.

Παρά τις επανειλημμένες τροποποιήσεις των κανονισμών κατά την τελευταία δεκαετία και τις αντιδράσεις πολλών Ομοσπονδιών, ιδιαίτερα στην αρχική εφαρμογή του συστήματος συνεχούς καταμέτρησης των πόντων στο πέμπτο σετ, δεν βρέθηκαν σχετικές εργασίες που να διερευνούν την αποδοχή ή μη των εκάστοτε νέων τροποποιήσεων. Η σφυγμομέτρηση όμως της κοινής γνώμης, ειδικά των άμεσα εμπλεκομένων με το άθλημα, μπορεί να δώσει χρήσιμες πληροφορίες και ανατροφοδότηση σε ότι αφορά τους στόχους της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας στην προσπάθειά της να εναρμονίσει την Πετοσφαίριση στη σύγχρονη εποχή.

Η παρούσα έρευνα αποτελεί μέρος ενός κύκλου μελετών, τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα των οποίων στηρίζονται σε απαντήσεις που δόθηκαν από ένα δείγμα ατόμων, που σχετίζονται με το άθλημα της Πετοσφαίρισης (αθλητές, προπονητές, διαιτητές, παράγοντες, δημοσιογράφοι και θεατές), σε ερωτήσεις που αφορούσαν στη διερεύνηση της αποδοχής του παιχνιδιού της Πετοσφαίρισης μετά την εφαρμογή των νέων κανονισμών. Η εργασία αυτή επικεντρώνεται στη βασική ανάλυση του γενικού ερωτηματολογίου που απαντήθηκε από το σύνολο του δείγματος.

Μέθοδος και Διαδικασία

Δείγμα

Το δείγμα των ερωτηθέντων αποτέλεσαν 518 άτομα και των δύο φύλων, τα οποία ομαδοποιήθηκαν σε έξι μεγάλες κατηγορίες που καλύπτουν όλο το φάσμα των ατόμων, που ασχολούνται με την Πετοσφαίριση. Η κατανομή του δείγματος των ερωτηθέντων κατά κατηγορία και φύλο παρουσιάζεται στον Πίνακα 1. Το δείγμα των δημοσιογράφων, αν και μικρό, εντούτοις αποτελείται από ειδικούς του αθλήματος που παρακολουθούν και δημοσιογραφούν συστηματικά για το άθλημα της Πετοσφαίρισης.

Μετρήσεις

Όλοι οι ερωτηθέντες απάντησαν στις 18 ερωτήσεις του γενικού ερωτηματολογίου. Ακολούθως ο κάθε ερωτηθείς, ανάλογα με την κατηγορία στην οποία ανήκε, απάντησε και σε συγκεκριμένες ερωτήσεις από το ειδικό ερωτηματολόγιο της κατηγορίας του. Ο αριθμός των ερωτήσεων για την κάθε κατηγορία ήταν διαφορετικός. Το γενικό ερωτηματολόγιο που αφορά στην παρούσα έρευνα, έθετε σε κάθε ερώτηση το κοινό πρόθεμα: «Με τους νέους κανονισμούς πόσο νομίζεις ότι το παιχνίδι του βόλεϊ:». Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται οι ερωτήσεις που περιέχονται στο γενικό μέρος του ερωτηματολογίου. Το γενικό ερωτηματολόγιο, όπως αυτό χορηγήθηκε στους ερωτώμενους, παρατίθεται στο παράρτημα.

Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων έγινε στο πρώτο έτος εφαρμογής των νέων κανονισμών στην Ελλάδα και συγκεκριμένα κατά τη διάρκεια της αγωνιστικής περιόδου του πρωταθλήματος 1998-1999. Οι μεν θεατές, παράγοντες και δημοσιογράφοι συμπλήρωναν το ερωτηματολόγιο κατά

Πίνακας 1. Κατανομή του δείγματος των ερωτηθέντων

Κατηγορία	Μέγεθος δείγματος	Άνδρες	Γυναίκες	Ηλικία
Αθλητές	246	115	131	23,1±4,6
Θεατές	159	92	67	31,4±13,4
Διαιτητές	38	33	5	37,6±6,6
Προπονητές	37	30	7	34,6±6,4
Παράγοντες	26	21	5	44,7±9,7
Δημοσιογράφοι	12	10	2	34,0±10,5
Σύνολο	518	301	217	28,8±10,8

τη διάρκεια του αγώνα, οι δε διαιτητές μετά τη λήξη του. Για τους προπονητές και αθλητές είχε ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα το ερωτηματολόγιο να συμπληρώνεται μετά από μια προπόνηση μέσα στην εβδομάδα, ώστε να μην παρενοχλείται το έργο τους την ημέρα του αγώνα και οι απαντήσεις τους να μην επηρεάζονται από τη φόρτιση του αγώνα και του αποτελέσματος.

Όλες οι ερωτήσεις του γενικού αυτού ερωτηματολογίου ήταν κλειστού τύπου και οι απαντήσεις δεν ήταν αυθαίρετες, αλλά υπήρχε η ακόλουθη 6-βάθμια κλίμακα διαβάθμισης των απαντήσεων: *καθόλου=1, ελάχιστα=2, μέτρια=3, αρκετά=4, πολύ=5* και *πάρα πολύ=6*. Στην ανάλυση δεν συμπεριλήφθηκε η ερώτηση 17: "Χρειάζεται τα σετ πλην του 5ου, να τελειώνουν στους 31 πόντους;", καθώς από την αγωνιστική περίοδο 1999-2000 ο κανονισμός των 31 πόντων, που είχε εφαρμοστεί δοκιμαστικά την προηγούμενη περίοδο, δεν εφαρμόζεται πλέον.

Στο γενικό ερωτηματολόγιο οι ερωτήσεις που συμπεριλήφθηκαν κάλυπταν όλο το φάσμα των θεματικών ενοτήτων, μέσα στις οποίες θα αναζητούνταν η ανταπόκριση του δείγματος των ερωτηθέντων, στις μεταβολές που επήλθαν στη θεαματικότητα, το ενδιαφέρον, την ανταγωνιστικότητα, τη φυσιογνωμία και τους κανονισμούς. Τέλος, επειδή η παρούσα μελέτη αποτελεί δημοσκοπική έρευνα, η πιστοποίηση της εγκυρότητας και αξιοπιστίας του γενικού αυτού ερωτηματολογίου δεν απαιτεί πιλοτική έρευνα (Παρασκευόπουλος, 1993). Ωστόσο πριν τη χρησιμοποίησή του το ερωτηματολόγιο χορηγήθηκε σε 2-3 ειδικούς από κάθε κατηγορία των ερωτηθέντων, για να διαπιστωθεί αν το περιεχόμενο και η διατύπωση των ερωτήσεων ήταν απολύτως σαφή και κατανοητά.

Στην αρχή πραγματοποιήθηκε παραγοντική ανάλυση για το διαχωρισμό των ερωτήσεων σε παράγοντες καθώς και έλεγχος της εσωτερικής συνέπειας του ερωτηματολογίου. Ακολούθησε.

Πίνακας 2. Ερωτήσεις που περιέχονται στο γενικό μέρος του ερωτηματολογίου.

Με τους νέους κανονισμούς πόσο νομίζεις ότι το παιχνίδι του βόλεϊ:

1. Γίνεται πιο θεαματικό;
2. Μπορεί να εξελιχθεί καλύτερα;
3. Γίνεται πιο κατανοητό στους θεατές με τη μέθοδο "φάση = πόντος";
4. Γίνεται πιο συναρπαστικό;
5. Γίνεται πιο τηλεοπτικό;
6. Μπορεί να μειώσει τη διαφορά δυναμικότητας μεταξύ των αντίπαλων ομάδων;
7. Μπορεί να δημιουργήσει εκπλήξεις ως προς το τελικό αποτέλεσμα;
8. Γίνεται δημοφιλέστερο;
9. Μπορεί να προσελκύσει περισσότερους θεατές;
10. Γίνεται πιο ελκυστικό από τη γρήγορη εναλλαγή του σκορ;
11. Μπορεί να διατηρήσει ζωηρό το ενδιαφέρον του θεατή σε ολόκληρο τον αγώνα;
12. Έχει ενδιαφέρον ακόμα και όταν η διαφορά των πόντων μεταξύ των ομάδων στο σετ είναι μεγάλη;
13. Γίνεται πιο ανταγωνιστικό σε σχέση με τα υπόλοιπα ομαδικά αθλήματα;
14. Μπορεί να γίνει πιο επαγγελματικό;
15. Αλλάζει φυσιογνωμία σε σχέση με τον προηγούμενο τρόπο παιχνιδιού;
16. Μοιάζει με αυτό που γνώριζες ως τώρα;
17. Χρειάζεται τα σετ του, πλην του 5ου, να τελειώνουν στους 31 πόντους;
18. Χρειάζεται τα σετ του, πλην του 5ου, να έχουν διαφορά 2 πόντους για την λήξη τους;

παράθεση της κατανομής των απαντήσεων ανά παράγοντα. Μέσα σε κάθε παράγοντα, με τη βοήθεια του x^2-test έγινε ο διαχωρισμός των ερωτήσεων σε ομάδες με ομοιογενή κατανομή

Αποτελέσματα

Η παραγοντική ανάλυση που έγινε στο σύνολο των απαντήσεων του ερωτηματολογίου ανέδειξε τέσσερις παράγοντες με ιδιοτιμή μεγαλύτερη της μονάδας. Ο πρώτος παράγοντας, που εξηγεί και το μεγαλύτερο ποσοστό της συνολικής διασποράς, περιλαμβάνει μια δέσμη δέκα ερωτήσεων, που αφορούν κυρίως στη θεαματικότητα του παιχνιδιού της πετοσφαίρισης. Οι τρεις ερωτήσεις που περιλαμβάνονται στον δεύτερο παράγοντα συνοψίζουν την ανταγωνιστικότητα του παιχνιδιού. Ο τρίτος παράγοντας περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις που αφορούν στη φυσιογνωμία του παιχνιδιού. Τέλος, ο τέταρτος παράγοντας περιλαμβάνει δύο ερωτήσεις που αναφέρονται στον τρόπο καταμέτρησης των πόντων και ανάδειξης της νικήτριας ομάδας του σετ. Παρά τη δημοσκοπική φύση της έρευνας, ο συντελεστής εσωτερικής συνέπειας για το σύνολο των ερωτημάτων είναι αρκετά υψηλός (α=.81). Σημαντικό είναι το γεγονός ότι ο συντελεστής εσωτερικής συνέπειας του πρώτου παράγοντα είναι ακόμα μεγαλύτερος (α=.87). Η περαιτέρω επεξεργασία των αποτελεσμάτων βασίζεται κυρίως στους παράγοντες που προέκυψαν από την παραπάνω ανάλυση.

Στον Πίνακα 3 παρατίθενται η απόλυτη και ποσοστιαία κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων στις ερωτήσεις που συγκροτούν τον Παράγοντα 1 και τα κυριότερα περιγραφικά στατιστικά στοιχεία. Οι ερωτήσεις παρατίθενται κατά φθίνουσα σειρά αποδοχής, η οποία προσδιορίζεται από το ποσοστό των θετικών απαντήσεων. Παρά το γεγονός ότι οι ερωτήσεις μέσα σε κάθε παράγοντα συσχετίζονται ικανοποιητικά μεταξύ τους, αυτό δεν σημαίνει ότι ταυτίζονται. Ο έλεγχος του x^2 έδειξε ότι ο πίνακας συχνοτήτων των απαντήσεων δεν είναι ομοιογενής (x^2=451, p<.001).

Πίνακας 3. Απόλυτη και ποσοστιαία κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων στις ερωτήσεις που συγκροτούν τον Παράγοντα 1 και βασικά στατιστικά στοιχεία.

Ερωτήσεις του Παράγοντα 1	**Απόλυτες τιμές και Ποσοστά**								
	6	**5**	**4**	**3**	**2**	**1**	**M***	**Md***	**Mo***
5. Γίνεται πιο τηλεοπτικό;	226 44.4%	138 27.1%	89 17.5%	32 6.3%	18 3.5%	6 1.2%	4.99	5	6
11. Μπορεί να διατηρήσει ζωηρό το ενδιαφέρον του θεατή σε ολόκληρο τον αγώνα;	128 24.8%	189 36.6%	147 28.5%	28 5.4%	15 2.9%	9 1.7%	4.70	5	5
10. Γίνεται πιο ελκυστικό από τη γρήγορη εναλλαγή του σκορ;	128 25.1%	177 34.8%	124 24.4%	49 9.6%	20 3.9%	11 2.2%	4.61	5	5
4. Γίνεται πιο συναρπαστικό;	142 27.7%	147 28.7%	141 27.5%	40 7.8%	24 4.7%	18 3.5%	4.56	5	5
9. Μπορεί να προσελκύσει περισσότερους θεατές;	66 12.8%	151 29.4%	178 34.6%	73 14.2%	31 6.0%	15 2.9%	4.20	4	4
8. Γίνεται δημοφιλέστερο;	71 13.8%	146 28.3%	156 30.3%	92 17.9%	35 6.8%	15 2.9%	4.16	4	4
1. Γίνεται πιο θεαματικό;	90 17.4% 201 38.9%	111 21.5%	196 37.9% 263 50.9%	67 13.0%	33 6.4% 53 10.2%	20 3.9%	4.19	4	4
14. Μπορεί να γίνει πιο επαγγελματικό;	61 12.0%	133 26.1%	144 28.3%	104 20.4%	42 8.3%	25 4.9%	3.98	4	4
2. Μπορεί να εξελιχθεί καλύτερα;	51 9.9%	127 24.7%	213 41.4%	67 13.0%	41 8.0%	16 3.1%	4.06	4	4
13. Γίνεται πιο ανταγωνιστικό σε σχέση με τα υπόλοιπα ομαδικά αθλήματα;	33 6.4%	71 13.8%	205 40.0%	118 23.0%	64 12.5%	22 4.3%	3.66	4	4

*M= Μέση, *Md=Διάμεσος και *Mo=Επικρατούσα τιμή

Πίνακας 4. Απόλυτη και ποσοστιαία κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων στις ερωτήσεις που συγκροτούν τον Παράγοντα 2 και βασικά στατιστικά στοιχεία.

Ερωτήσεις του Παράγοντα 2	Απόλυτες τιμές και Ποσοστά								
	6	5	4	3	2	1	M*	Md*	Mo*
7. Μπορεί να δημιουργήσει εκπλήξεις ως προς το τελικό αποτέλεσμα;	143 27.8%	145 28.2%	124 24.1%	62 12.1%	32 6.2%	8 1.6	4.55	5	5
6. Μπορεί να μειώσει τη διαφορά δυναμικότητας μεταξύ των αντίπαλων ομάδων;	103 20.0%	124 24.1%	157 30.5%	58 11.3%	54 10.5%	18 3.5%	4.21	4	4
12. Έχει ενδιαφέρον ακόμα και όταν η διαφορά των πόντων μεταξύ των ομάδων στο σετ είναι μεγάλη;	32 6.2%	79 15.3%	141 27.4%	122 23.7%	81 15.7%	60 11.7%	3.38	3	4

*M= Μέση, *Md=Διάμεσος και *Mo=Επικρατούσα τιμή

Με τη βοήθεια του x^2 έγινε και ο διαχωρισμός του παράγοντα σε ομάδες ομοιογενών ερωτήσεων, όπου η ποσοστιαία κατανομή των απαντήσεων και ιδιαίτερα των θετικών κυμαίνεται περίπου στα ίδια επίπεδα. Ο διαχωρισμός αυτός των ομάδων εμφανίζεται στον πίνακα με διπλές οριζόντιες γραμμές. Αξίζει να σημειωθεί ότι η κατανομή των απαντήσεων στην ερώτηση 5 (Γίνεται πιο τηλεοπτικό;) έτυχε του υψηλότερου ποσοστού θετικών απαντήσεων μέσα στον παράγοντα (71.5%). Αντίθετα, στον ίδιο παράγοντα η ερώτηση 13 (Γίνεται πιο ανταγωνιστικό σε σχέση με τα υπόλοιπα ομαδικά αθλήματα;) είχε τη μικρότερη προτίμηση σε ποσοστό θετικών απαντήσεων (20.3%).

Στον Πίνακα 4 παρατίθενται η απόλυτη και ποσοστιαία κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων στις ερωτήσεις που συγκροτούν τον Παράγοντα 2 και τα κυριότερα περιγραφικά στατιστικά στοιχεία. Η κατανομή των απαντήσεων και στον παράγοντα αυτό έδειξε επίσης μεγάλη ανομοιογένεια (x^2=154, p<.001). Η θετική άποψη ότι το παιχνίδι της Πετοσφαίρισης με τους νέους κανονισμούς «μπορεί να δημιουργήσει εκπλήξεις ως προς το τελικό αποτέλεσμα» (Ερώτηση 7) ήταν η επικρατούσα (56.0%). Αντίθετα φαίνεται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων δεν πιστεύει ότι το παιχνίδι «έχει ενδιαφέρον ακόμα και όταν η διαφορά των πόντων μεταξύ των ομάδων στο σετ είναι μεγάλη;» (Ερώτηση 12).

Στον Πίνακα 5 παρατίθενται η απόλυτη και ποσοστιαία κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων στις ερωτήσεις που συγκροτούν τον Παράγοντα 3 και τα κυριότερα περιγραφικά στατιστικά στοιχεία. Τα αποτελέσματα της ποσοστιαίας κατανομής στην ερώτηση 15 αποδεικνύουν ότι η φυσιογνωμία του παιχνιδιού έχει αλλάξει σε σχέση με αυτή που γνώριζαν.

Στον Πίνακα 6 παρατίθενται η απόλυτη και ποσοστιαία κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων στις ερωτήσεις που συγκροτούν τον Παράγοντα 4 και τα κυριότερα περιγραφικά στατιστικά στοιχεία. Η ερώτηση 3 (Γίνεται πιο κατανοητό στους θεατές με τη μέθοδο "φάση = πόντος";) έτυχε του υψηλότερου ποσοστού θετικών απαντήσεων στο σύνολο του ερωτηματολογίου. Ήδη το ποσοστό των ερωτηθέντων που απάντησαν «πάρα πολύ» ξεπέρασε το 50% (51.1%), ενώ αντίθετα, μόνο το 1.6% απάντησαν «καθόλου». Συνολικά η θετική ανταπόκριση στην ερώτηση 3 ανήλθε στο 73.8%. Παρά το γεγονός ότι και στην ερώτηση 18 (Χρειάζεται τα σετ του, πλην του 5ου, να έχουν διαφορά 2 πόντους για την λήξη τους;) το ποσοστό των θετικών απαντήσεων ήταν υψηλό, εντούτοις υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφοροποίηση σε σχέση

Πίνακας 5. Απόλυτη και ποσοστιαία κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων στις ερωτήσεις που συγκροτούν τον Παράγοντα 3 και βασικά στατιστικά στοιχεία.

Ερωτήσεις του Παράγοντα 3	Απόλυτες τιμές και Ποσοστά								
	6	5	4	3	2	1	M*	Md*	Mo*
15. Αλλάζει φυσιογνωμία σε σχέση με τον προηγούμενο τρόπο παιχνιδιού;	127 24.8%	168 32.8%	134 26.2%	48 9.4%	21 4.1%	14 2.7%	4.57	5	5
16. Μοιάζει με αυτό που γνώριζες ως τώρα;	19 3.7%	87 16.9%	174 33.7%	120 23.3%	70 13.6%	46 8.9%	3.47	4	4

*M= Μέση, *Md=Διάμεσος και *Mo=Επικρατούσα τιμή

Πίνακας 6. Απόλυτη και ποσοστιαία κατανομή συχνοτήτων των απαντήσεων στις ερωτήσεις που συγκροτούν τον Παράγοντα 4 και βασικά στατιστικά στοιχεία.

Ερωτήσεις του Παράγοντα 3	Απόλυτες τιμές και Ποσοστά								
	6	5	4	3	2	1	M*	Md*	Mo*
3. Γίνεται πιο κατανοητό στους θεατές με τη μέθοδο "φάση = πόντος";	263 51.1%	117 22.7%	81 15.7%	25 4.9%	21 4.1%	8 1.6%	5.07	6	6
18. Χρειάζεται τα σετ του, πλην του 5ου, να έχουν διαφορά 2 πόντους για την λήξη τους;	197 38.5%	112 21.9%	67 13.1%	33 6.4%	32 6.3%	71 13.9%	4.38	5	6

*M= Μέση, *Md=Διάμεσος και *Mo=Επικρατούσα τιμή

με το ποσοστό της ερώτησης 3 (x^2=49, β.ε.=2, p<.001).

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι η επικρατούσα άποψη στις 9 από τις 17 ερωτήσεις ήταν θετική και ουδέτερη στις υπόλοιπες 8, ενώ σε καμία περίπτωση δεν ήταν αρνητική.

Συζήτηση και επίλογος

Οι περισσότερες των ερωτήσεων του γενικού ερωτηματολογίου είχαν τέτοια δομή, ώστε οι θετικές απαντήσεις να ανταποκρίνονται στην αποδοχή του παιχνιδιού της Πετοσφαίρισης μετά την εφαρμογή των νέων κανονισμών. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τον πρώτο και πιο σημαντικό παράγοντα, οι περισσότερες ερωτήσεις του οποίου αφορούν στη θεαματικότητα του παιχνιδιού (όπως για παράδειγμα θεαματικό, συναρπαστικό, τηλεοπτικό, ελκυστικό), ενώ οι υπόλοιπες καλύπτουν έννοιες όπως η δημοτικότητα και η εξέλιξη του αθλήματος. Επομένως, ο πρώτος παράγοντας ουσιαστικά καλύπτει ένα ευρύτερο φάσμα εννοιών, μέσα από τις οποίες μπορεί να αποδοθεί το μέγεθος της ανταπόκρισης και αποδοχής των νέων κανονισμών που διέπουν το άθλημα. Με βάση τα παραπάνω και σε συνάρτηση με την κατανομή των απαντήσεων στις ερωτήσεις, φαίνεται ότι οι καινούργιοι κανονισμοί και οι αλλαγές που αυτοί επέφεραν έτυχαν ευρείας αποδοχής και επιδοκιμασίας.

Η κυρίαρχη άποψη, ότι το παιχνίδι της Πετοσφαίρισης έγινε πιο τηλεοπτικό μετά την εφαρμογή των νέων κανονισμών, φανερώνει ότι ο βασικός στόχος της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας, τουλάχιστον για τα ελληνικά δεδομένα, έχει επιτευχθεί. Η επίτευξη αυτού του στόχου οφείλεται κυρίως στη σημαντική μείωση και σχετική σταθεροποίηση της συνολικής χρονικής διάρκειας του αγώνα (Kountouris & Laios, 2000), σε συνδυασμό με το γεγονός ότι το παιχνίδι έγινε πιο κατανοητό λόγω της αλλαγής του τρόπου καταμέτρησης των πόντων.

Η ευκολότερη κατανόηση του παιχνιδιού σε ότι αφορά το τρέχον αποτέλεσμα πιθανόν να μην ήταν στις βασικές επιδιώξεις της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας. Ενδιαφέρον όμως παρουσιάζει η «αποκάλυψη» ότι, πριν την αλλαγή των κανονισμών, ο τρόπος επίτευξης πόντου ή αλλαγής από μια ομάδα μπορούσε εύκολα να επιφέρει σύγχυση. Η αποδεδειγμένη διαπίστωση της καλύτερης κατανόησης του παιχνιδιού, είναι πιθανόν να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στην προσπάθεια του αθλήματος να ξεφύγει από την περιορισμένη παρακολούθηση του από ένα περιορισμένο αριθμό φιλάθλων και να αγκαλιάσει πιο πλατιές μάζες θεατών και τηλεθεατών.

Άλλοι παράγοντες που προφανώς θα επηρεαστούν από την εφαρμογή των νέων κανονισμών του αθλήματος, είναι η γενικότερη φυσιογνωμία και η ανταγωνιστικότητα του παιχνιδιού, καθώς παρουσιάζεται μείωση της διαφοράς δυναμικότητας ανάμεσα στις ομάδες και πιο εύκολη δυνατότητα ανατροπής όχι μόνο του αποτελέσματος του σετ αλλά και του τελικού αποτελέσματος του αγώνα. Όπως δείχνουν τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες πιστεύουν πως όλοι αυτοί οι παράγοντες βελτιώθηκαν σημαντικά με την εφαρμογή των νέων κανονισμών. Ωστόσο οι αλλαγές των κανονισμών, όπως προκύπτει και από τις απαντήσεις, δεν μπορούν να λύσουν όλα τα προβλήματα. Το κυριότερο από αυτά φαίνεται να είναι ότι το παιχνίδι χάνει το ενδιαφέρον του, όταν η διαφορά των πόντων του σετ ανάμεσα στις αγωνιζόμενες ομάδες είναι μεγάλη. Επίσης, δεν είναι δυνατόν οι αλλαγές αυτές από μόνες τους να οδηγήσουν την Πετοσφαίριση στο ίδιο επίπεδο δημοτικότητας των άλλων αθλοπαιδιών και να την εξισώσουν πλήρως με την καλαθοσφαίριση και πολύ περισσότερο με το ποδόσφαιρο από πλευράς ενδιαφέροντος στην κοινή γνώμη.

Συμπερασματικά μετά την εφαρμογή των νέων κανονισμών το παιχνίδι της Πετοσφαίρισης, πρώτον έγινε περισσότερο κατανοητό και τηλεοπτικό, δεύτερον διατηρεί ζωηρό το ενδιαφέρον από την γρήγορη εναλλαγή των πόντων και τη δυνατότητα εκπλήξεων ως προς το τελικό αποτέλεσμα και τρίτον άλλαξε φυσιογνωμικά σε σχέση με το προηγούμενο παιχνίδι και έγινε περισσότερο ελκυστικό και συναρπαστικό. Αντίθετα, παρά την τροποποίηση των κανονισμών το άθλημα της Πετοσφαίρισης δεν μπορεί ακόμα να ανταγωνιστεί πιο δημο-

φιλή ομαδικά αθλήματα και δεν μπορεί να διατηρήσει το ενδιαφέρον όταν η διαφορά των πόντων ανάμεσα στις ομάδες είναι μεγάλη.

Βιβλιογραφία

Berjaud, P. (1995). The rules of the game and their development, *International VolleyTech*, 10-17.

FIVB. (1999). *Official Volleyball Rules*, 1999-2000. New Edition.

Kountouris P., &Laïos, J. (2000). Changes effected on the game of volleyball by the enforcement of the new regulations. *Coaching Volleyball, 17*, 26-30.

Kountouris, P., Laïos, J. (2000). Investigation tnto the time characteristics of the volleyball Game. *Coaching Volleyball, 17*, 16-19.

Παρασκευόπουλος, Ι. (1993). *Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας*. Τόμος Α. Αθήνα.

Thinnes, R.I. (1992). The debate over rally scoring. *Coaching volleyball, Apr/May*, 32.

Van Aartrijk, S. (2000). The rally point systemen-tertainment and excitement. *The Coach. Lausanne, 1,* 12-13.